

Θίασος Κανιγκούντα: «Πόλη-κράτος» και γαλλική κριτική: ένας ουτοπικός διάλογος

Η επιτυχία της παράστασης «πόλη-κράτος» στο Παρίσι τον περασμένο Ιούνιο, δεν ήταν μόνο μια ευκαιρία να μιλήσουμε για την πόλη, την κρίση, την ιστορία σ'ένα μη ελληνόφωνο κοινό. Ήταν μια εμπειρία διαλόγου με απροσδόκητη για εμάς έκταση και βάθος.

Κατά σύμπτωση, η παράσταση παρουσιάστηκε δύο ημέρες πριν τις καθοριστικές για την Ελλάδα, επαναληπτικές εκλογές της 16^{ης} Ιουνίου. Την ώρα που όλα τα γαλλικά πρωτοσέλιδα εστίαζαν στο «ελληνικό πρόβλημα», το κοινό της παράστασης ταυτιζόταν με την οπτική μας. Την ώρα που η καλλιτεχνική διευθύντρια του Théâtre de la Ville μας «προειδοποιούσε» ότι μια τόσο έντονα πολιτική παράσταση ίσως να μη γινόταν θετικά αποδεκτή από το γαλλικό κοινό, οι θεατές αλλά και η κριτική, τη διέψευδαν προς μεγάλη – και δική μας – έκπληξη.

Από την εμπειρία αυτής της «ανταλλαγής» προέκυψαν δύο εξαιρετικά ενδιαφέροντα κριτικά κείμενα. Το ένα, στη διαδικτυακή έκδοση της Le Monde για το θέατρο, σας το παραθέτουμε μεταφρασμένο κατά το μεγαλύτερο μέρος του. Το άλλο, μπορείτε, όσοι γαλλομαθείς, να το διαβάσετε στο διαδίκτυο. Σας παραπέμπουμε τέλος, σε ένα τρίτο κείμενο, περισσότερο θεωρητικό, γραμμένο από τον καθηγητή Κοινωνικής Ανθρωπολογίας στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδη, Δημήτρη Παπανικολάου.

Και τα τρία κείμενα, πέρα από τη χαρά που έδωσαν στην ομάδα μας, θεωρούμε ότι, ειδικά τις ημέρες αυτές, ειδικά απόψε, φανερώνουν μια άλλη διάσταση αυτού που, ίσως θα μπορούσε να συνιστά έναν ουσιαστικό «διεθνή» διάλογο σχετικά με την «κρίση» Γι'αυτό άλλωστε τα μοιραζόμαστε μαζί σας, σήμερα, 7 Νοεμβρίου 2012, που η Βουλή ψηφίζει αυτά που ο κόσμος αποστρέφεται.

«Poli-kratos», de la compagnie Kanigunda Théâtre des Abbesses à Paris

της Laura PLAS

«Πηγαίνετε να δείτε την «Πόλη-κράτος» (...) Συνδυάζοντας το ντοκουμέντο και τη μυθοπλασία, η «Κανιγκούντα» παρουσιάζει μία ελληνική τραγωδία με τόνους φάρσας και σάτιρας. Μέσα σ'αυτόν τον σπασμένο καθρέφτη, η Ελλάδα καθρεφτίζεται για να μας κάνει να σκεφτούμε. Αυτό μας αφορά, η παράσταση αυτή μας αφορά. Άλλωστε, όλα ξεκινούν με το πρόσωπο ενός κοριτσιού που μας κοιτάζει. Τα μάτια της σαν επίκληση, σαν απορία. Μυστήριο και ομορφιά, κάτι που θυμίζει την τελευταία παράσταση του Romeo Castellucci («Sul concerto di volto nel Giglio di Dio»). Είναι η Μύρτις, ένα δώδεκαχρονο κορίτσι, ξένη, εξόριστη, έγκλειστη, θαμμένη σε ομαδικό τάφο. Το μισάνοιχτο στόμα της μοιάζει ακόμη να εκπνέει, την ώρα που ένα κείμενο μας πληροφορεί ότι είναι νεκρή εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια. Ο θίασος «Κανιγκούντα» καταφέρνει να μετατρέψει την ιστορία σε ζωντανό υλικό. (...)

Δεν υπάρχει τίποτε ασαφές. Η «Πόλη-κράτος» μας δείχνει πάνω απ'όλα ότι η ιστορία μιας χώρας είναι η ιστορία των υδάτων, της γης, των πετρωμάτων της. Είναι ακόμα η ιστορία του τρόπου με τον οποίο την κατοικούμε. Η πολεοδομία της, η χάραξη ενός δρόμου, η αρχιτεκτονική, όλα αυτά είναι μάρτυρες της ιστορίας αυτού του τόπου. (...) Και στη συνέχεια, αυτή η ιστορία, γεμάτη θόρυβο, θυμό και βία, αντανakλά στους ανθρώπους, πάνω στο ίδιο τους το σώμα. Η τρέλα του κόσμου, γίνεται τρέλα του ατόμου. Ο θίασος (...) συνθέτει αυτή τη μεταφορά της τρέλας, βασιζόμενος σε μία φράση του Κωνσταντίνου Καραμανλή και τη διαχειρίζεται με ειρωνεία. Την εξελίσσει, τοποθετώντας αντιστικτικά μέσα στην παράσταση την εικόνα του κινηματογραφικού ντοκιμαντέρ με ένα στιλιζαρισμένο παίξιμο των ηθοποιών που

συχνά φλερτάρει με τη χορογραφία. Ο βίαιος χαρακτήρας κάποιων κινήσεων, ο νευρόσπαστος χαρακτήρας του βαδίσματος, συνομιλούν με την δημιουργική δουλειά του ενδυματολόγου και τη σκηνογραφία. Σε κάποιες στιγμές ανακαλούμε στη μνήμη μας την τρέλα των πλάνων του Fellini. (...)

Η επίδοση των ηθοποιών ώστε να παρουσιάσουν με δύναμη και ακρίβεια αυτή την τρέλα, είναι εξαιρετική. Πραγματικά, δεν μπορεί κανείς να βρει αδύνατο σημείο στη διανομή. Μας ένθουσίασε ιδιαίτερα η ένθερμη προσήλωση και η απίστευτη ερμηνευτική γκάμα της εκπληκτικής Ανθής Ευστρατιάδου.

Όταν όμως η τρέλα κυριαρχεί, η αλήθεια ακούγεται από το στόμα των τρελών και των παιδιών όπως η Μύρτις. Η παράσταση στήνει παγίδες, πολλαπλασιάζοντας τα σκοτεινά σημεία της (...) Κι εμείς; Εμείς τι κάνουμε σήμερα; Για να δικαιολογήσει τη διαφθορά, κάποιος πολιτικός λέει στο λαό: «Είμαι εσείς, είστε εγώ.» με μία έννοια, αυτή η δήλωση απευθύνεται σε κάθε ένα θεατή ξεχωριστά. Είμαστε όλοι Έλληνες, ή πρόκειται να γίνουμε... Η παράσταση μας το θυμίζει με τον καλύτερο τρόπο.»

Laura Plas

Les Trois Coups (Le Monde) 25/6/2012

Για να διαβάσετε ολόκληρο το γαλλικό κείμενο μπειτε στη διεύθυνση:
www.lestroiscoups.com/article-poli-kratos-de-la-compagnie-kanigunda-critique-de-laura-plas-theatre-des-abbesses-a-pari...

Για να διαβάσετε την κριτική της Anne Gramh στο Un fauteuil pour l' orchestre , μπειτε στη διεύθυνση :
<http://unfauteuilpourolchestre.com/critique-«poli-kratos»-ville-etat-dramaturgie-kanigunda/>

Για να διαβάσετε ολόκληρο το άρθρο «Beyond the «Greek Crisis», του Δημήτρη Παπανικολάου, καθηγητή της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, με αφορμή την παράσταση «Πόλη-κράτος», ανατρέξτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.culanth.org/?q=node/446>